

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 16/2023

Møte om temaplan for naturmangfold 20. april

Indre Østfold kommune inviterer til møte om natur i kommunen og arbeidet med temaplanen for naturmangfold

torsdag 20. april kl. 18.30 i kommunestyresalen i Indre Østfold rådhus i Askim.

Tema for møtet er informasjon om arbeidet og innspill til viktige tema som bør være med i en naturmangfoldplan. Du som er grunneier og innbygger har kanskje noen innspill?

[Du kan lese mer på kommunens hjemmeside](#)

Kommuneplanens arealdel er på høring!

[Forslag til kommuneplanens arealdel 2023-2034](#) er på høring og offentlig ettersyn.

Frist for å komme med innspill: 25. mai 2023.

Kommuneplanens arealdel styrer hvordan vi kan bruke arealene i kommunen. [Arealdelen skal følge opp langsiktige mål og føringer i kommuneplanens samfunnsdel.](#)

Alle kan komme med merknader og uttalelser til forslaget til ny arealdel. Merknad og uttalelser sendes på e-post til: post@io.kommune.no eller per brev til: Indre Østfold kommune, postboks 34, 1861 Trøgstad innen 25. mai 2023.

Det er mye å sette seg inn i. Vi anbefaler å sjekke dine arealer opp mot plankart og temakart, og deretter eventuelle planbestemmelser som kan berøre dine arealer.

Dokumenter

- [Saksframlegg og vedtak \(PDF, 260 kB\)](#)
- [Plankart og temakart \(PDF, 136 kB\)](#)
- [Planbestemmelser \(PDF, 623 kB\)](#)
- [Planbeskrivelse med vedlegg \(PDF, 2 MB\)](#)
- [Vedlegg: Arealer inn - arealer ut \(PDF, 603 kB\)](#)
- [Konsekvensutredning \(PDF, 5 MB\)](#)
- [ROS-analyse \(risiko- og sårbarhetsanalyse\) \(PDF, 2 MB\)](#)
- [Oppsummering innspill til planarbeidet \(ikke arealinnspill\) \(PDF, 240 kB\)](#)

Åpent møte om planforslaget

Det holdes åpent møte om planforslaget **onsdag 26. april kl. 16.00-18.00 i kommunestyresalen i Indre Østfold rådhus, Rådhusgata 22, Askim.**

Årets fineste tid!

Lamminga og kalvinga er godt i gang for mange, og med værskifte og varme begynner det å krible, våronna nærmer seg!

Du som er bonde:

- Ha is i magen, kjør når det er lagelig.
- Vær bevisst på kjøremønster for å redusere jordpakking.
- Informer de som hjelper deg på jordet om nye miljøkrav.
- Unngå «skal bare»-uhell, fest setebeltet - tenk HMS hele veien
- Ta gode pauser med mat og drikke underveis.
- Vi på landbrukskontoret bidrar med det vi kan, ta en telefon om du har spørsmål.

Lykke til!

For deg som ikke er bonde, men som spiser mat:

- Vær tålmodig med traktorer i trafikken, slipp bonden trygt fram!
- Det kommer til å lukte når husdyrgjødsel spres – det går fort over! Husdyrgjødsel gir god næring til plantene og god jordstruktur og jordhelse!
- Noen ganger må natta og helligdager tas i bruk, det kommer an på været.
- Det kommer til å støve hvis det blir tørt – veldig lite å få gjort med det.
- I Indre Østfold kommune har vi ca. 570 jordbruksforetak med forskjellige produksjoner – hver eneste en er viktig. Vi håper dere heier dem fram og kjøper lokalt og norsk så langt som mulig!

SMIL og drenering

Mange ringer om SMIL- og dreneringstiltak. Vi har midler igjen, søk før du setter i gang, ring hvis det haster. [Les mer på hjemmesiden vår.](#)

Huskeliste når det gjelder tilskudd og krav i forbindelse med våronn:

- Det skal aldri jordarbeides nærmere enn 2 meter fra nedløpskummer og utløp, heller ikke i våronna – miljøkrav 1.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye på arealer som drenerer til et dråg, så må du sørge for at du har gras i dråget der det graver (grasdekte vannveier) – miljøkrav 2.
- For å lett høstharve til høstkorn/fangvekster eller pløye, så må du sørge for at du har buffersone langs vassdrag dersom den naturlige kantsonen er smalere enn 8 meter - miljøkrav 3. Buffersonen kan bestå av gras (i 6 meters bredde for å oppnå RMP-tilskudd) eller 20 meter stubb. [Sjekk miljøkravveilederen s. 9 og 10 for alternativer.](#)
- Dersom flom fører til erosjon, må du etablere 6 meter grasdekt kantsone der det er nødvendig – miljøkrav 4. Dette er nok spesielt aktuelt langs Hobøelva og Hæra.
- Grasdekt kantsone langs elvekant bidrar til å oppfylle avstandskrav til vann for en del plantevernmidler, og reduserer trykket på ustabile elvekanter. Noen steder graver elva innunder jordbruksarealet før kanten kalver. Ved å ikke kjøre ytterst langs elva vil erosjon reduseres og elvekanten vil stabilisere seg. RMP-tilskudd: 15 kr/m.
- Presisering fra forrige Landbruksinfo: Å ta opp eng i erosjonsklasse 3 og 4 må fortrinnsvis skje på våren – miljøkrav 5. Forskriften gir imidlertid ingen føringer for om det er korn,

oljevekster, gras eller annet som lett høstharves til høstkorn/høstoljevekster. I teorien vil det altså være mulig å så høstkorn etter letthøstharving av eng i erosjonsklasse 3 og 4 (forutsetter fortsatt 30 % plantemateriale). Vi garanterer ikke for resultatet...

- Høsten er definert til å begynne etter første innhøsting jfr. [miljøkravveilederen s. 4 og 12](#).
- Husk at du kan få RMP-tilskudd til gras på arealer med erosjonsrisiko 2 m/dråg, 3 og 4.
- Disponer husdyrgjødsel klokt, og ta hensyn til at du ikke kan pløye den ned på høsten på flomutsatt areal eller på arealer i erosjonsklasse 3 og 4 – miljøkrav 4 og 5. Nedmolding av husdyrgjødsel på arealer som lett høstharves til høstkorn er ok.
- Gjødslingsplan må være på plass
- Husk å føre plantevernjournal fortløpende gjennom vekstsesongen.

Her finner du nyttig veiledningsmateriale:

- [Link til veileder for regionale miljøkrav](#)
- [Link til veiledningsheftet til RMP-tilskudd](#)
- [Link til veilednings-app RMP](#)
- [Link til presentasjoner i informasjonsmøte 22.mars](#)

Regionale miljøkrav kort oppsummert

I informasjonsmøte vi hadde 22. mars gikk vi gjennom regionale miljøkrav og forsøkte å vise mulighetsrommet med miljøkravene ved hjelp av karteksempler:

[Presentasjonen med eksempler finner du på hjemmesiden vår, vi håper vi har fått med oss det meste!](#)

Dispensasjon fra miljøkrav pkt 5 og 6?

Hvis du allerede nå vet at du får store problemer med å oppfylle regionale miljøkrav pkt. 5 (om forbud mot høstpløying på arealer med stor eller svært stor erosjonsrisiko) og 6 (om 60/40-regelen), så er det lurt å søke dispensasjon så tidlig som mulig. Det er kun særlige tilfeller det kan gis dispensasjon, f. eks. økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for ugrasbekjempelse, dyrking av såkorn, ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel.

Søknaden stiles til Statsforvalteren i Oslo og Viken, men sendes til Indre Østfold kommune gjerne som e-post, til post@io.kommune.no. Søknaden skal være **skriftlig og godt** begrunnet.

Vi anbefaler å skrive om gårdens produksjon, areal, arealfordeling og driftsopplegg, i tillegg til gode argumenter til hva som gjør det **spesielt** vanskelig å oppfylle miljøkravene på arealene du driver. Mest mulig informasjon gir statsforvalteren bedre grunnlag for å fatte riktig vedtak.

Gjødslingsplan

Dersom du ikke har utarbeidet årets gjødslingsplan, så begynner det å haste. Kommunen lager ikke gjødslingsplaner. [Gjødslingsplan kan bestilles fra NLR](#), eller du kan for eksempel bruke programmene [Skifteplan](#), [Jordplan](#), [CropPLAN](#) og [Agrilogg](#). [Eana skifte](#) for de som bare driver med grovfôr.

Gjødslingsbehovet må være beregnet etter gyldige jordanalyser (ikke eldre enn 8 år). Det skal være med kart som viser skiftene. For å ha en gyldig gjødslingsplan må beregningsgrunnlaget være tilgjengelig. Husk å ta med husdyrgjødsel og evt. slam i planen dersom det er aktuelt.

Plantevernjournal

Mattilsynet har varslet at de kommer til å ha fokus på kontroll av vannjournal i plantevernjournalen i år – det er de som er kontrollmyndighet av den delen av plantevernjournalene. Usikker på hva vannjournalen skal inneholde? [Sjekk informasjon fra NLR](#) (der finner du også mal for plantevernjournal og gode råd) og Mattilsynets [Veileder for tiltak som gir avdriftreduksjon ved bruk av plantevernmidler](#).

Spør oss!

Er du usikker på hvordan du skal møte de nye miljøkravene? Ta kontakt, enten via [bookingfunksjonen](#) (der ser dere ledige tidspunkt) eller send e-post for å avtale tid.

Minner om at dere som driver jord innenfor nedbørsfeltet til Sandstangen og Haakaasbekken/Raknerudbekken skal ha fått tilbud om miljøråd fra Jon Gunnar Weng eller Wilhelm Aschjem, det håper vi at dere benytter dere av.

Gratis førsteråd - frukt- og bær dyrking

Landbrukskontoret tilbyr gratis førsteråd til utvalgte bønder som ønsker å etablere frukt- og eller bærproduksjon. Vi har inngått avtale med Norsk Landbruksrådgiving Viken om at de gjennomfører dette.

Førstegangsråd går ut på at dere får besøk av rådgivere fra NLR Viken. Disse har frukt eller bær som spesialområde. Etter gårdsbesøket vil det bli utarbeidet en rapport som vil fungere som veileder for etableringen av frukt- eller bærfeltet. Besøkene vil foregå i juni.

De som får slik veiledning prioriteres ut fra følgende kriterier:

- Potensiale for profesjonell produksjon
- Planer for videreføring

Ta kontakt med Finn Frøshaug på finn.froshaug@io.kommune.no eller 993 74 508 dersom du ønsker gratis førsteråd. Frist for å melde interesse er 1.mai.

Webinar: Gode råd for bedre bærproduksjon

[NLR arrangerer gratis webinar om bærproduksjon onsdag 19. april kl. 19.](#)

Program

- Jordbær dyrking. Et innblikk i rådgiving fra Nord-Norge. Sortsvalg og generell dyrkingsveiledning, *Kristin Sørensen og Sunniva Løwø, NLR Nord-Norge*
- Rips – fra busk til espalier. Bær til friskkonsum, *Line Beate Lersveen Myhre, NLR Viken*
- Ugrasbekjempelse i bær, *Jørn Haslestad, NLR Innlandet*

Møteleder: *Anne Kari Heen, fagkoordinator frukt og bær, NLR*

Kornprogrammet i Viken inviterer til fagtur

I år går turen til Brunnby Lantbrukardagar i Västerås i Sverige 5.-7. juli. Påmelding innen 1. mai.

Det blir gårdsbesøk hos allsidige gårdbrukere; Kyrkeby Vækstodling AB i Örebro og Hidinge gård i Fjugestad. Her vil vi få en orientering om deres kornproduksjon med bruk av presisjonsteknologi, ulik jordarbeidingsteknikk, gjødselstrategier osv.

[Les mer om turen på Bondelaget sine nettsider](#)

Kartlegging av vipe og storspove

Indre Østfold kommune har, i samarbeid med Rakkestad kommune, et prosjekt der det skal kartlegges forekomst av artene vipe og storspove. Prosjektet startet i 2022, og vil fortsette også i år. Vipa var tidligere en vanlig art i kulturlandskapet i Østfold, men har de siste årene hatt en betydelig nedgang i hekkebestanden. I 2004 var den norske bestanden estimert til 40.000 – 80.000 hekkende par, men kun 7.500 – 10.000 hekkende par i 2019. Den samme nedgangen gjelder for storspova, som har hatt en tilbakegang på 45 % i løpet av 15 år. Bestanden av storspove er i dag estimert til 2-3.000 hekkende par i Norge.

Takk til alle som i fjor meldte fra om observasjoner om vipe og spove! For å få en oversikt over hvor i kommunene det er forekomster av vipe og storspove, er vi helt avhengig av at folk melder fra om observasjoner, og vi ønsker derfor også i år tilbakemelding på funn av disse artene. Observasjon av vipe og storspove meldes på e-post til pal.sindre.svae@io.kommune.no.

For å bevare og styrke bestanden av vipe og storspove, ønsker vi i år å merke reir. Reir vil bli lokalisert ved at jorder med påvist fugl blir finkjemmet med teleskop. Grunneier og/eller jordleier vil bli kontaktet før noen går på jordet eller merker. Reirene vil bli merket med brøytetikker, og stikkene vil bli fjernet etter endt ruging så de ikke står i veien for slått og tresking.

[Her finner du rapporten fra fjorårets kartlegging](#)

Generelt bålforbud

Mellom 15. april og 15. september er det generelt bålforbud i Norge, for å forhindre skog- og lynnbrann.

Oppdager du en skogbrann tidlig kan du ofte slokke den med enkle midler. Ni av ti skogbranner skyldes menneskelig aktivitet, bålrensing og grilling er den vanligste årsaken. I startfasen kan de fleste skogbranner slokkes med enkle midler. Alle branner må varsles så raskt som mulig til nødnummer 110. Mens du venter på hjelp kan du starte slokkearbeidet selv, men ikke ta noen sjanser. Kom deg ut av området før flammene omringer deg.

Slik slokker du skogbrann:

1. Brekk eller hogg et lite løvtre på cirka to meter.
2. Fjern kvister nedenfra til du sitter igjen med en dusk i toppen.
3. Ikke slå, men prøv å børste flammene tilbake.
4. Du kan også bruke sand eller tepper for å forsøke å kvele flammene.
5. Er det vann og bøtter tilgjengelig, er det bare å pøse på.

Kilde: <https://www.sikkerhverdag.no/brann/slokke-brann/dette-gjor-du-ved-skogbrann/>

Tilskudd til miljøtiltak i skog 2023

Landbruksdirektoratet har øremerket 5,5 mill. kr i tilskudd (nasjonalt) til miljøtiltak i skog i 2023. Søknad sendes til og behandles av kommunen. For 2023 kan søknader behandles og bevilges fortløpende i kommunene – med andre ord ingen søknadsfrist.

Det kan gis tilskudd til å ivareta og videreutvikle miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skog:

<ul style="list-style-type: none">
• Dekning av merkostnad eller tap knyttet til skjøtselstiltak for å ivareta og utvikle miljøverdier i nøkkelbiotoper
• Friluftslivstiltak og ivaretagelse og synliggjøring av kulturminner
• Fjerning av frøformerte utenlandske treslag utenfor produksjonsbestand av slike <p>Det kan gis inntil 70 % tilskudd av medgåtte kostnader til disse tiltakene.</p>
<ul style="list-style-type: none">
• Dekning av tap for skogeiere som tar vare på nøkkelbiotoper i et større omfang enn det som forventes av næringa <p>Det kan gis inntil 30 % tilskudd, fratrukket en arealavhengig egenandel til dette tiltaket.</p>
<ul style="list-style-type: none">
• Dekning av merkostnader for å unngå veibygging som vil redusere «villmarkspregede områder»

Det er gitt en absolutt beløpsgrense på kr. 75.000,- i tilskudd til den enkelte skogeier. Skal kommunen bevilge mer enn det, må det tas av kommunens NMSK-ramme.

Skogeier søker om tilskudd

Skogeier bør søke på ordningen digitalt, og kan gjøre dette fra egen skogfondskonto under «[Skogfond på nett](#)» (eller via [Landbruksdirektoratet](#)).

Forutsetninger og rammer

- Ordningen har sin hjemmel i [NMSK-forskriftens](#) § 6 og forvaltes av kommunene etter reglene i denne
- Det er bare grunneier (skogeier) som kan søke om tilskudd
- Tilskuddet er betinget av en avtale mellom skogeier og kommune som anses godtgjort ved at skogeier kvitterer på vedtaksbrevet om at forutsetninger og vilkår for tilskuddet aksepteres
- Ordningen er begrenset til områder der det drives skogbruk. Verneområder og områder som gjennom kommuneplan, reguleringsplan eller tilsvarende er regulert til annet enn landbruksformål – hvor ordinært skogbruk ikke kan drives - faller utenfor ordningen

Frister for endring av vald

Dersom det er endringer i valdet ditt, eller om du skal søke om godkjenning av nytt vald, så er fristen for å søke om dette 1. mai. Skjemaer finner du på hjortevilt.no.

Nytt fra:

Indre Østfold kommune:

- [Temaplan for naturmangfold](#)
- [Reserver tid med saksbehandler landbruk](#)
- [Smaken av Indre](#)

NIBIO

- [Grunnlaget for jordbruksforhandlingene 2023 er klart](#)
- [Stikk heller finger'n i jorda enn hodet i sanden](#)
- [Ønsker mer kunnskap om hestenæringa i Norge og Sverige](#)
- [Kløyve, stable, tørke – her er vedekspertens beste råd](#)

Norsk Landbruksrådgiving, NLR:

- [Kurskalender - flere aktuelle kurs](#)
- [Opptak av webinar: Optimal sprøyteteknikk for potet og grønnsaker](#)
- [Vil du bidra til økt bærekraft? Spis mer poteter!](#)
- [Krav om sjuke-/kalvingsbinge til storfe i 2024](#)

Agropub.no

- [Økologisk landbruk i Østerrike – et fyrtårn for norsk landbrukspolitikk?](#)
- [Årsrapport for produksjon og salg av økologisk mat i 2022](#)
- [Jord, avlinger og næringsbalanse gjennom 30 år med økologisk drift](#)
- [God velferd inne og ute for økologiske husdyr](#)
- [Ull i stedet for plast i plantedyrking?](#)

Skogkurs.no

- [Kunnskapsskogen](#)
- [Felthåndbok om viktige arter i skog](#)
- [Her er kurset du trenger om nye PEFC Skogstandard](#)
- [Kursoversikt](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Kurskalender](#)

Landbruksdirektoratet

- [Redusert nedbygging er bra for klima, miljø og landbruk](#)
- [Hogsten første kvartal 2023: Høyere priser og litt mindre volum](#)
- [Strømstøtte bidrar til mat i butikken](#)
- [Nominér kandidater til Nasjonal jordvernpris innen 30. april](#)
- [Effektiv forvaltning av midler til landbruksforskning](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo, meld deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Dersom du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune](#)

[Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadr.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadr.: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt Østfold Nord – Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet og Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst – Eidsberg, Marker, Rømskog og Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933